

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 8 de Novembre de 1902.

ANY XVII

NUM. 4428

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1.25
En provincias, trimestre. 4.00
Extranjer y Ultramar. 6.00
Anuncio, á preus convencionales

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronger agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm. FARMACIA SERRA. DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

CHAMPAGNE MIRO Y TARRAGÓ

DEMANEULO EN LAS PRINCIPALS BOTILLERIAS, COLMATS, CONFITERIAS, HOTELS Y RESTAURANTS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGITIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà appetit y forsas y se li regularisaren las reglias.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat, quantas emulsións y reconstituyens se precontizan para aquestos cassos, vaig aconsejar l' Aixarop Climent marca SALUD, unich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona; puig s' en expèn altre del mateix nom.

APERITIU-CORROBORANT
Tònich-febrífugo
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P.
BARCELONA
Unica casa productora pera la exportació al America

LOT

SE PREN ab aygua, ó pur: abans de menjar com aperitiu; després com digestiu.
Demanis en tots los cafés, ultramarins, casinos, confiterias, etc.
Los pedidos, aixi per Espanya com pera América, deuen dirigirse á The Cosmo S. en C. y de C. en P.—BARCELONA.
Agent General á Reus, Joseph Martorell, S. en C. Carrer Montserrat número 30.

LA CASA THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P., domiciliada á Barcelona, fa saber que ha adquirit lo **billet** corresponent al número 12,449 del sorteig de Nadal, de la Loteria Nacional, quin posa a disposició de tots aquells de sos clients que la honrin ab demandas durant los dias compresos entre l' 1er d' Octubre fins al 23 de Desembre d' aquest any.
La casa The Cosmo s' obliga a entregar a sos clients en l' acte del pedido una participació fo. mal de dit número.

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO.-REUS

POLÍTICAS

Ja ha parlat en Canalejas.
Don Pepe, el demócrata, ha fet veure que acusaba als ministres de poca paraula, sino

que tot seguit digué que algunas de sas pro-mesas se van cumplint.
Devant d' aixó en Sagasta ha fet veure també que li retiraba l' amistat política y en Canalejas s' ha defensat diguent que sempre será demócrata ab la Monarquia.
D' aixó poden pendren nota los republicans de Valencia y 'ls que a Tortosa l' banquetejaren, y 'ls possibileros de Reus que l' convidaren personalment a venir a recullir los xut-lits que perdé en Dato.
Y uau "el joven ministro" torni per aquelles encontradas no estaria de més que li regalésin a D. Pepe una corona ab campanetas y cascabels.
Se la te guanyada y 'ls republicans de pasta-lluna li tenen en deute.
Sembla que l' avinensa entra 'ls diputats catalanistas, los bascos, navarros regionalis-

tas y 'ls de la Unió Nacional, es lo que més preocupa actualment als polítics de tanda.
Desitjarian saber hont van y que s' proposan, perque son prou elements pera ferlosli la traveta y convidria posarse a la defensa.
Pero 'ls aliats callan y fan via y aixó es lo que més desespera als centralistas que ja s' venhen ab lo cibadé al coll buscant qui 'ls vullga per caritat.
L' Instrucció en Espanya
comparada ab la d' Alemania
Per esser bon professor se necessita coneeixer pedagogia ó tenir molts anys de práctica en l' ensenyansa.
No li es prou al mestre possehir los coneixements propis de sa professió: necessita sapiguer trasmétrerlos; necessita educar ense-

nyant, y aquest art no s' adquireix sense fer primerament un bon aprenentatge.
Sembla estrany—diu un autor—que molts de las mes senzillas invencions mecánicas de que a cada moment fem us en la vida diaria, y sense las quals no concebim com ser a possible l' existencia, hajan sigut desconegudas pera tantas generacions de las qu' han vingut al mon avans que nosaltres. Sis mil anys ha estat l' humanitat observant lo poder y extensió de l' aygua bullint, y no obstant a ningú se li va oocurrer la inconmesurable utilitat d' aquesta forsa motriu que s' es feta indispensable pera satisfer las necessitats mes comuns de la vida.
També sembla estrany qu' hajan passat tants y tants anys d' activitat intelectual, que s' hajan inventat tants sistemas y métodos d' ensenyansa, y qu' hajan funcionat per tant temps las escuelas y universitats europeas, avans de que a cap home se li oocorrégués la més natural, aixis com la més necessaria de todas las cosas en materia d' educació: un sistema especial d' ensenyansa normal para aquells qu' estan destinats a ensenyar.
Aném ara a veurer las consecuencias de confiar la educació de la joventut a professors que desconeixen los moderns métodos d' ensenyansa.
¿Quin es ls método generalment adoptat avuy en Espanya pera la primera ensenyansa? La contestació es per demés senzilla.
S' ensenya a llegir en los narros y cartillas; a escriurer per la copia automática de las mostrás; l' aritmética y la gramática, per medi de libres de text; la geografía, la historia, etc., etc., per lo mateix medi. Tot se reduceix a senyalar una lliassa, obligar al noy a que repassi la lliassa cinch, deu, quinze y vint y tres vegadas, y a que la repeteixi de memoria.
Entran los noya a l' escola a las nou del matí y fins a las onze ó las dotze no fan altra cosa que repetir automaticament las lliasons:

SERVEY DE FERROCARRILS NOU HORARI LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona	
Surtida Correu	4:58 matí; arribada 8:34 matí
Expres	7:05 " " 9:14 " "
Mixto	8:41 " " 1:03 trde.
Merc.	12:07 " " 8:02 nit.
Correu	2:14 trde. " " 5:24 trde.
Mixto	7:14 " " 10:19 nit.
De Barcelona a Reus	
Surtida Merc.	5:15 matí; arribada 3:06 trde.
Mixto	6:01 " " 11:30 matí
Correu	9:47 " " 1:05 trde.
Oms.	12:35 " " 5:32 " "
Mixto	2:26 trde. " " 7:11 " "
Expres	7:26 " " 9:38 nit.

De Reus a Saragossa	
Surtida Correu	1:35 trde. arribada 8:35 nit.
Mixto	7:57 " " 6:36 matí
Expres	9:14 nit " " 3:01 " "
Merc.	3:36 trde. " " 11:54 nit.
"	" " 5:32 matí " " 8:51 matí
Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.	
De Saragossa a Reus	
Surtida Expres	1:50 matí; arribada 6:59 matí
Correu	7:— " " 2:06 trde.
Mixto	10:05 nit " " 8:11 matí
Merc.	0:38 matí " " 11:27 " "
"	" " 6:59 trde " " 10:15 nit.
Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.	

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda	
Surtida Correu	8:29 matí; arribada 11:35 matí
Mixto	6:05 trde. " " 9:57 nit.
Merc.	1:45 " " " " " "

De Lleyda a Reus	
Surtida Mixto	5:28 matí; arribada 9:29 matí.
Correu	4:05 trde. " " 7:09 trde.
Merc.	" " " " 1:39 " "
Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimodri.	
De Reus a Tarragona	
Surtida Mixto	8:16 matí; arribada 8:45 matí.
"	" " 9:44 " " 10:18 " "
Merc.	2:30 trde. " " 3:05 trde.
Correu	7:17 " " 7:48 " "

De Tarragona a Reus	
Surtida Correu	7:45 matí; arribada 8:15 matí.
Merc.	12:22 trde. " " 1— trde.
Mixto	5:08 " " 5:46 " "
"	" " 8— nit " " 8:38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH
DE REUS A SALOU
Servey de trens que regeln desde el día 29 Setiembre de 1902.
Sortidas de Reus: al matí 4:10, 10:10, a la tarde a las 2:47, 4:16.
Sortidas de Salou: al matí a las 4:56, 11:04. A la tarde a las 5:32 y 7:40.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

MILAGROSOS CONFITS ó inyección antivenérea y roob antisifilítich COSTANZI

Mils y mils de celebratats mélicas, després d'una llarga experiència, s'han convensat y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crónica, gota militar, úlcera, fílix bianch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors netrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extrenyiments netrals (estrechez) encara que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Inyeccións Costanzi.

També certifiqan que pera curar qualsevol enfermetat *Sifilítica* ó *herpética*, en vista de que lo lodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la *sífilis* y *herpes*, sino que extren los mals efectes que prodnheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fácils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Pren de la Inyección, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar inyeccións, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en totas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Jarpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas, mélicas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dilluns, dimecres y divendres a las 12.

DESCUBRIMENT IMPORTANTÍSSIM

L' eminent Dr. A. Charles Lambert de Paris, després de profund estudi sobre las enfermetats venéreas y sifilíticas, ha trobat lo modo de curarlas radicalment no sols sens fer l'ús del Mercuri, sino chan també aquellas enfermetats contretas per l'ús d'éll. Lo tractament es sencillíssim y las fórmulas son purament vegetals, donchs sa composició no es altre que herbes medicionals de la India y las presenta en la forma següant: Las Píldoras Charles Lambert curan purgacions, estrenyiment de l'urina, flux bianch de la dona y gota militar. La Inyección Charles Lambert te d'ús al mateix temps que las píldoras perqu' la curació sigui mes radical y mes prompte.

L' Elixir Ch. Lambert es un gran medicament y eficazíssim pera la completa destrucció de tot bacillo sifilítich y Hímpia ab son ús la sang impura deixantla en son estat normal lliure de tot virus y donat salut y immunitat pera que se reproduexi tant terrible enfermetat, y den pendrens com a complement del tractament una vegada que la purgació etc. hagi desaparegut.

Pren de las píldoras ptas. 450.—La Inyección 3'80 y l' Elixir 3'80.

De venta en totas las bonas farmacias; a Reus Anton Serra, Farmaceutich.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE NOVEMBRE DE 1902
LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA
Sortirà de Barcelona lo 21 de Novembre directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés.

ITALIE
LÍNEA PERA 'L BRASIL
Sortirà de Barcelona lo día 5 de Novembre pera Bahia Rio Janeiro y Santos, lo grandíós y acreditat vapor francés

NIVERNAIS
Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA
de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias
FUNDADA L'ANY 1848
Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituít lo dipòsit exigit per las lleys fiscals vigen's com garantia per dos seus assegurats a Espanya.
Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA
Inspector del Districte: D. Ednard Amell Amell.
A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa
de segurs contra incendis, explosions y accidents
Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.
A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40-REUS
Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras pera camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agullas pera corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y panys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS
Especialitat en altars, capellas, templetes, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectonics y escultorichs pera iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totas midas y models.

PREUS REDUÏTS

PERA VIURER BE

estar sempre de bon humor y pera precatveres de tota classe de enfermetat y infecció, es precis fer constant us del Elixir Verdi.—No s' coneix cap cas de persona que fent un us moderat, però constant d' aquest milagrós elixir, hagi caygut malalt del estómach ó de febre. Las personas sanas de uhen pendren pera no caurer malalta; las que están malaltas, las endebles, malhamoradas de uhen pendrel pera posarse bonas.

Deu mil certificats de meijes y malalts atestiguan d' una manera clara, terminant, luminosa, lo infalible qu' es en molts cassos, y lo indiscutiblement bo qu' es sempre l' Elixir Verdi es un tóich analéptich: es a dir que reanima y enforteix. A Inglaterra, Alemania, Bélgica, Dinamarca y altres païssos las familias estant constantment provistas del milagrós elixir pera son continuu us, y a aixó tal vegada es degut que aquellas rassas siguin mes desarrolladas, mes fortes y vigorosas que altres en Espanya mateix, provincias que mes us fan d' aquest precíós elixir, senyalan menos enfermetats y indican en los noys major forza y vigor. L' Elixir Verdi se troba de venta en totas las farmacias a dos pessetas frasco.